

**Tezy do egzaminu dyplomowego na rok akademicki
2009/2010**

Kierunek: Administracja I stopień

I. WIADOMOŚCI OGÓLNE O PRAWIE

1. Istota, pojęcie, rodzaje i funkcje prawa.
2. Wzajemny stosunek prawa i innych norm społecznych: obyczaje, zwyczaje, normy towarzyskie i normy techniczne.
3. Świadomość prawna i praworządność.
4. Norma prawna: definicja, budowa i rodzaje norm prawnych.
5. Związki między normami prawnymi. Zasady prawa.
6. Systematyka prawa: gałęzie prawa materialnego i procesowego. Prawo wewnętrzne i prawo międzynarodowe publiczne.
7. Przepis prawa.
8. Akt normatywny: rodzaje, stanowienie i publikowanie aktów normatywnych.
9. Stosunek prawny i jego elementy. Fakty prawne.
10. Rodzaje stosunków prawnych.
11. Podmioty prawa: osoby fizyczna, prawne. Kategorie i rodzaje osób prawnych.
12. Stanowienie i przestrzeganie prawa. Pojęcie i przebieg procesu stanowienia prawa.
13. Wykładnia prawa. Przedmiot, podmioty i sposoby wykładni (rodzaje dyrektyw).

II. PRAWO ADMINISTRACYJNE

(część A)

1. Pojęcie i struktura prawa administracyjnego.
2. Administracja publiczna i jej organy. Pojęcie, polityka i podziały organów administracyjnych.
3. Źródła prawa administracyjnego.
4. Stosunek administracyjno – prawny.
5. Źródła prawa administracyjnego.
6. Prawne formy działania administracji:
  - a) Akt normatywny administracji.
  - b) Akt administracyjny.
  - c) Ugoda zawierana przed organami administracji.
  - d) Porozumienie administracyjne.
  - e) Czynności cywilno – prawne.
  - f) Prowadzenie działalności społeczno – organizatorskiej.
  - g) Czynności faktyczne (materialno – techniczne).
7. Wybrane dziedziny działania administracji:
  - a) Funkcje policyjne administracji.
  - b) Reglamentacja administracyjno – prawna.
  - c) Piecza administracyjna.
  - d) Zarząd majątkiem publicznym.
8. Kontrola administracji publicznej.
9. Kontrola administracji przez Rzecznika Praw Obywatelskich.
10. Kontrola administracji przez Najwyższą Izbę Kontroli.
11. Zakres kontroli decyzji administracyjnych przez sądownictwo administracyjne.

III. POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE

1. Pojęcie postępowania administracyjnego.
2. Postępowanie administracyjne ogólne.
3. Zasady postępowania administracyjnego.
4. Właściwość organów postępowania administracyjnego.
5. Strony w postępowaniu administracyjnym.
6. Terminy załatwienia sprawy w administracji.

7. Przebieg postępowania administracyjnego:
  - a) Wszczęcie postępowania.
  - b) Postępowanie dowodowe.
  - c) Rozprawa administracyjna.
  - d) Zawieszenie postępowania.
  - e) Rozstrzygnięcie sprawy (decyzje).
  - f) Postanowienia.
8. Środki odwoławcze.
  - a) Odwołania.
  - b) Zażalenia.
  - c) Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
9. Nadzwyczajne środki zaskarżenia:
  - a) Wznowienie postępowania.
  - b) Uchylenie lub zmiana decyzji.
  - c) Stwierdzenie nieważności decyzji.
  - d) Wygaśnięcie decyzji.
10. Sądowa kontrola decyzji administracyjnych:
  - a) Rodzaje i właściwość sądów administracyjnych.
  - b) Uczestnicy postępowania.
  - c) Przebieg postępowania i środki odwoławcze.
11. Skargi i wnioski.
12. Postępowanie egzekucyjne w administracji:
  - a) Pojęcie i zakres postępowania egzekucyjnego.
  - b) Przebieg i uczestnicy postępowania administracyjnego.
  - c) Rodzaje egzekucji i środków przymusu.
  - d) Zabezpieczenie należności.

IV. USTRÓJ ORGANÓW ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

1. Ustrój administracji publicznej.
2. Zasady kształtowania ustroju administracji publicznej w Polsce.
3. Zasada podziału władz.
4. Podmioty administrujące - pojęcie, cechy, rodzaje.
5. Organ administracji publicznej.
6. Rodzaje organów administracji publicznej
7. Właściwość rzeczowa i miejscowa organów administracji
8. Organizacja terenowej administracji rządowej
9. Organy zespolonej administracji rządowej
10. Organy administracji niezespolonej.
11. Podział terytorialny kraju.
12. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego.
13. Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego.
14. Pojęcie i istota samorządu terytorialnego.
15. Zadania własne i zlecone jednostek samorządu terytorialnego.
16. Zasady i tryb wyboru wójta, burmistrza, prezydenta.
17. Regionalne Izby Obrachunkowe (status prawny, zadania i kompetencje).
18. Samorządowe Kolegia Odwoławcze (ustrój, zasady działania, kompetencje).
19. Referendum lokalne.
20. Zasady i tryb przeprowadzania referendum lokalnego.
21. Nadzór nad samorządem terytorialnym.
22. Środki nadzoru nad samorządem terytorialnym.
23. Organy nadzoru nad samorządem terytorialnym.

V. PRAWO KONSTYTUCYJNE

1. Rozwój konstytucjonalizmu w Polsce.
2. Konstytucja RP 2 kwietnia 1997 r.

- a) Zakres regulacji Konstytucji RP.
- b) Zasady zmiany Konstytucji RP.
- 3. Podstawowe zasady ustroju politycznego RP.
- 4. Zasada trójpodziału władzy – system organów państwa.
- 5. Władza ustawodawcza:
  - a) Sejm.
  - b) Senat.
- 6. Władza wykonawcza:
  - a) Prezydent RP.
  - b) Podstawowe funkcje Prezydenta RP.
- 7. Rada Ministrów:
  - a) Premier.
  - b) Ministrowie.
  - c) Wojewoda.
  - d) Podstawowe zadania Rady Ministrów.
- 8. Władza sądownicza:
  - a) Sądy.
  - b) Prokuratura.
  - c) Adwokatura.
  - d) Radcowie prawni.
- 9. Władza kontrolna:
  - a) Trybunał Konstytucyjny.
  - b) Najwyższa Izba Kontroli.
  - c) Rzecznik Praw Obywatelskich.

VI. PRAWO GOSPODARCZE

- 1. Pojęcie prawa gospodarczego, przedsiębiorcy i czynności handlowych:
  - a) Przedsiębiorca.
  - b) Rejestry przedsiębiorców.
  - c) Czynności handlowe.
- 2. Swoboda działalności gospodarczej:
  - a) Pojęcie swobody gospodarczej i jej ograniczeń.
  - b) Zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej.
  - c) Ewidencja działalności gospodarczej.
  - d) Koncesje oraz regulowana działalność gospodarcza.
- 3. Formy zorganizowania przedsiębiorców (formy koncentracji gospodarczej).
- 4. Spółki prawa cywilnego i handlowego.
- 5. Spółki osobowe:
  - a) Spółka cywilna.
  - b) Spółka jawna.
  - c) Spółka partnerska.
  - d) Spółka komandytowa.
  - e) Spółka komandytowo-akcyjna.
- 6. Spółki kapitałowe:
  - a) Spółka z o. o.
  - b) Spółka akcyjna.
- 7. Łączenie, podział i przekształcenie spółek.
  - 1. Spółki prawa europejskiego:
    - a) Europejskie zgrupowanie interesów gospodarczych.
    - b) Spółka europejska.
    - c) Spółdzielnie.
    - d) Przedsiębiorstwa państwowe.
  - 2. Umowy handlowe.

VII. PRAWO KARNE

1. Pojęcie prawa karnego.
2. Prawo karne materialne:
  - a) Struktura prawa karnego.
  - b) Zakres obowiązywania prawa karnego.
  - c) Pojęcie przestępstwa.
  - d) Pojęcie winy i strona podmiotowa przestępstw.
3. Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną:
  - 3.1. Okoliczności wyłączające winę:
    - a) Nieletność.
    - b) Niepoczytalność.
    - c) Rozkaz .
    - d) Błąd.
  - 3.2. Okoliczności wyłączające bezprawność:
    - a) Obrona konieczna.
    - b) Stan wyższej konieczności.
    - c) Zgoda pokrzywdzonego.
    - d) Działanie w granicach uprawnień lub obowiązku prawnego.
    - e) Dopuszczalne ryzyko.
    - f) Uprawianie sportu.
    - g) Działanie w ostatecznej potrzebie.
4. Formy popełnienia przestępstwa.
5. Kary, środki karne i środki zabezpieczające.
6. Zasady wymiaru kary i środków prawnych.
7. Środki poddania sprawcy próbie.
8. Zatarcie skazania.
9. Prawo o wykroczeniach.

VIII. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

1. Pojęcie bezpieczeństwa i porządku publicznego
2. Organy odpowiedzialne za bezpieczeństwo i porządek publiczny
3. Zadania Policji
4. Zadania ABW i AW
5. Rola CBA
6. Zadania Straży Granicznej
7. Zadania Biura Ochrony Rządu
8. Rola PSP w systemie bezpieczeństwa
9. Inspekcje i Straże
10. Straże Graniczne
11. Organizacje Społeczne
12. Przydatne Agencje Ochrony